

Bruksela, dnia 10.3.2020 r.
COM(2020) 102 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-
SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW**

Nowa strategia przemysłowa dla Europy

1. Nowa droga dla europejskiego przemysłu

Europa zawsze była ojczyzną przemysłu. Od stuleci jest pionierem innowacji przemysłowych i przyczynia się do poprawy sposobu produkcji, konsumpcji i prowadzenia działalności gospodarczej na całym świecie. Mając oparcie w silnym rynku wewnętrznym, europejski przemysł od dawna napędza naszą gospodarkę, zapewniając stabilne życie milionom ludzi i tworząc ośrodki społeczne, wokół których budowane są nasze społeczności.

W całej swojej długiej historii przemysł dowiódł, że potrafi być liderem przemian. Musi nim być również teraz, gdy Europa rozpoczyna proces transformacji prowadzącej do neutralności klimatycznej i przywództwa cyfrowego w stale zmieniającym się i coraz bardziej nieprzewidywalnym świecie.

Dwojaka transformacja – ekologiczna i cyfrowa wpłynie na każdy aspekt naszej gospodarki, społeczeństwa i przemysłu. Wymagać będzie nowych technologii, którym towarzyszyć muszą odpowiednie inwestycje i innowacje. Dzięki tej transformacji powstaną nowe produkty, usługi, rynki i modele biznesowe. Ukształtują się nowe rodzaje miejsc pracy, wymagające umiejętności, których jeszcze nie posiadamy. Transformacja oznaczać będzie przejście z produkcji linearnej na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Transformacja ta przebiegać będzie w czasie istotnych przemian geopolitycznych, które wpływają na charakter konkurencji. Dlatego obecnie, bardziej niż kiedykolwiek, ważne jest, aby Europa przemawiała silnym głosem, strzegła swoich wartości i walczyła o równe warunki działania. **Chodzi o suwerenność Europy.**

Zakres i zasięg, skala i prędkość, charakter i konieczność tej dwojakej transformacji są bezprecedensowe. Znajduje to odzwierciedlenie w *wytycznych politycznych* przewodniczącej Komisji Ursuli von der Leyen, w priorytetach określonych przez Parlament Europejski oraz w programie strategicznym Rady Europejskiej na lata 2019–2024. *Europejski Zielony Ład*¹ i ostatnio przedstawiona przez Komisję *strategia „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy”*² wyznaczają ambitne cele oraz kierunek i tempo działań na nadchodzące lata.

Potrzebujemy teraz nowej przemysłowej drogi dla Europy, na miarę dzisiejszych aspiracji i przyszłej rzeczywistości. Najważniejsze, by europejski przemysł był w stanie poprowadzić dwojaką transformację i napędzać konkurencyjność. Nie może po prostu dostosowywać się do zmian – musi stać się motorem i sprawcą zmian i innowacji. Nasza polityka przemysłowa musi pomóc urzeczywistnić te aspiracje.

Strategia przemysłowa Europy musi odzwierciedlać nasze wartości i tradycje społecznej gospodarki rynkowej. Wykorzystamy nasze atuty: różnorodność i talent, wartości i sposób życia, innowatorów i twórców. Potrzebna nam jest europejska polityka przemysłowa oparta na konkurencji, otwartym rynku, światowej klasy badaniach i technologii oraz na silnym jednolitym rynku, który znosi bariery i ogranicza biurokrację. Nie wolno nam ulegać prostym pokusom płynącym z protekcjonizmu lub zakłóceń na rynku, a jednocześnie nie możemy być naiwni wobec nieuczciwej konkurencji.

Prezentowana strategia uznaje mocne strony i rolę Unii Europejskiej, przede wszystkim w zakresie wsparcia i regulacji. Określenie ram i wyznaczenie kierunku polityki ma

---

¹ COM(2019) 640 final.

² COM(2020) 67 final.

zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania pewności potrzebnej zarówno inwestorom i innowatorom, jak i przemysłowi.

Nasza nowa strategia przemysłowa jest przedsiębiorcza w duchu i w działaniu. Komisja gotowa jest współprojektować i współtworzyć rozwiązania z samym przemysłem, jak również z partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi podmiotami. Przyczyni się do tego położenie nacisku na **ekosystemy przemysłowe**, uwzględniające wszystkie podmioty w łańcuchu wartości. To nasze nowe podejście odzwierciedlające potrzebę nowych sposobów myślenia i pracy w realizacji dwojakiej transformacji.

Strategia ta wyznacza kierunek podróży i drogę, jaką musimy przebyć, aby dotrzeć do celu. Przedstawia wizję tego, co chcemy osiągnąć do 2030 r. i w dalszej perspektywie, oraz podstawowe elementy, które to umożliwią. W czasach transformacji i poważnej przemiany naszej Unii jedna prosta rzecz się nie zmienia: Europa zawsze będzie ojczyzną przemysłu. W oparciu o tę strategię Komisja Europejska gotowa jest uczynić wszystko, co w jej mocy, aby tak zostało.

2. Europejski przemysł: dziś i jutro

Przemysł ma zasadnicze znaczenie dla przyszłego rozwoju i dobrobytu Europy. Stanowi ponad 20 % gospodarki UE i zatrudnia około 35 mln osób, a wiele milionów dodatkowych miejsc pracy w Unii i poza nią jest z nim powiązanych. Przemysł generuje 80 % eksportu towarów i to głównie jemu UE zawdzięcza swoją pozycję czołowego globalnego dostawcy oraz miejsca przeznaczenia bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), z których większość to firmy rodzinne, stanowią ponad 99 % wszystkich europejskich spółek i są filarem gospodarczym i społecznym Unii³.

Globalną przewagą konkurencyjną europejskiego przemysłu są produkty i usługi o wysokiej wartości dodanej. Daje on dobry przykład, spełniając najwyższe **standardy społeczne, pracownicze i środowiskowe**, co umożliwia Europie propagowanie swoich wartości. Dzięki znaczącym zdolnościom innowacyjnym europejski przemysł jest też światowym liderem w zakresie opatentowanych technologii ekologicznych oraz w innych zaawansowanych technologicznie sektorach. Nasz jednolity rynek zapewnia wszystkim europejskim przedsiębiorstwom, bez względu na wielkość, szansę innowacji, rozwoju i zatrudnienia większej liczby pracowników. Te atuty należy wykorzystać do zdobycia wiodącej pozycji także w obszarach, w których UE wciąż ma zaległości, jak w przypadku usług w chmurze i usług z użyciem danych.

Europejski przemysł już teraz przechodzi znaczącą transformację. Wyraźne jest przechodzenie z produkcji na usługi oraz z wyłącznej własności na współwłasność produktów i usług. Presja na zasoby naturalne już skutkuje takim podejściem do produkcji, które jest w większym stopniu oparte na obiegu zamkniętym. Dzięki technologiom przełomowym, takim jak drukowanie 3D, Europa musi też jak najlepiej wykorzystać **lokalizację jako możliwość** przywrócenia produkcji do UE w niektórych sektorach.

Aby urzeczywistnić nasze aspiracje, Europa potrzebuje przemysłu, który stanie się bardziej ekologiczny i cyfrowy, a jednocześnie pozostanie konkurencyjny w skali globalnej. To pomoże przekształcać i rozwijać tradycyjne i nowe gałęzie przemysłu, wspierać MŚP oraz

---

³ Równoległe z niniejszym komunikatem Komisja przyjmuje także specjalną strategię na rzecz MŚP – Strategia MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy, COM (2020) 103 final.

napędzać naszą konkurencyjną zrównoważoność w całej UE. Jest to równie ważne w przypadku usług, jak i towarów.

Dzięki europejskiej społecznej gospodarce rynkowej wzrost gospodarczy idzie w parze z poprawą standardów socjalnych i poziomu życia oraz z dobrymi warunkami pracy. **Europejski filar praw socjalnych** w dalszym ciągu służyć nam będzie za kompas, zapewniając, by dwojaka transformacja była społecznie sprawiedliwa.

Europa ze swoją silną, innowacyjną i zintegrowaną bazą przemysłową jest na dobrej pozycji, aby stać się światowym liderem.

2.1 Przemysł konkurencyjny w skali globalnej i należący do światowej czołówki

Nowe i stale zmieniające się warunki geopolityczne wywierają głęboki wpływ na europejski przemysł. Globalna konkurencja, protekcjonizm, zakłócenia na rynku, napięcia w handlu oraz wyzwania dla systemu opartego na zasadach to zjawiska, które wciąż się nasilają. Pojawiają się nowe siły i nowi konkurenci. Bardziej ugruntowani partnerzy wybierają nowe drogi. W połączeniu z perspektywą globalnej niepewności gospodarczej tendencje te oznaczają nowe wyzwania dla europejskiego przemysłu w czasie, gdy rozpoczyna on dwojaką transformację – ekologiczną i cyfrową.

W obliczu tych trudności Europa nie może tworzyć więcej barier, chronić niekonkurencyjnego przemysłu ani za przykładem innych prowadzić polityki protekcjonistycznej czy powodującej zakłócenia. **Konkurencyjność wymaga konkurencji – zarówno w kraju, jak i na świecie.** Potrzebne są odpowiednie warunki, aby przedsiębiorcy mogli przekuwać swoje pomysły w działania, a przedsiębiorstwa bez względu na wielkość rozwijały się i prosperowały.

Jednocześnie UE powinna być w stanie wzmocnić swoje strategiczne interesy za granicą w drodze dyplomacji i stosunków gospodarczych. **UE musi wykorzystać wpływ, wielkość i poziom zintegrowania swojego jednolitego rynku,** aby ustanawiać globalne standardy. Możliwość określania globalnych, wysokiej jakości standardów, odzwierciedlających europejskie wartości i zasady, wzmocni naszą strategiczną autonomię i konkurencyjność przemysłową.

Europa w dalszym ciągu prowadzić będzie także swobodny i uczciwy handel z partnerami z całego świata. Oparty na zasadach wielostronny system handlowy oraz Światowa Organizacja Handlu są niezbędne do zapewnienia otwartych rynków i równych warunków działania. UE będzie kontynuować starania o **utrzymanie, zaktualizowanie i unowocześnienie światowego systemu handlu,** tak aby był przygotowany na dzisiejsze wyzwania i przyszłą rzeczywistość.

2.2 Przemysł, który toruje drogę do neutralności klimatycznej

Europejski Zielony Ład to nowa strategia na rzecz wzrostu. Jego najważniejszym elementem jest cel, aby do 2050 r. Europa stała się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu.

Przemysł ma do odegrania wiodącą rolę w tym procesie, który jest zarazem największym wyzwaniem, jak i szansą naszych czasów. **Wszystkie przemysłowe łańcuchy wartości, w tym sektory energochłonne, będą miały ważną funkcję do spełnienia.** Wszystkie będą musiały ograniczyć swój ślad węglowy, a także przyspieszyć transformację, zapewniając przystępne cenowo rozwiązania w zakresie czystej technologii i opracowując nowe modele biznesowe.

Aby zwiększać konkurencyjność przemysłu w miarę przechodzenia na bardziej ekologiczny model oparty w większym stopniu na obiegu zamkniętym, konieczne będzie **zapewnienie dostaw czystej i przystępnej cenowo energii i surowców**. Zwiększenie inwestycji w badania, innowacje, wdrażanie rozwiązań i nowoczesną infrastrukturę przyczyni się do rozwoju nowych procesów produkcji i tworzenia miejsc pracy.

W duchu przedsiębiorczości prezentowanej strategii instytucje Unii Europejskiej, państwa członkowskie, regiony, przemysł i wszystkie inne właściwe podmioty powinny współpracować, aby **tworzyć wiodące rynki czystych technologii** i zapewnić naszemu przemysłowi miejsce w światowej czołówce. Niezbędne do osiągnięcia tego celu będą: polityka regulacyjna, zamówienia publiczne, uczciwa konkurencja oraz pełne zaangażowanie MŚP.

Wspierać te wysiłki powinny polityka i instrumenty finansowe na poziomie unijnym i krajowym, a także sektor prywatny. Przewagę konkurencyjną zyska ten, kto będzie pierwszy i najszybszy.

2.3 Przemysł kształtujący cyfrową przyszłość Europy

Technologie cyfrowe zmieniają oblicze przemysłu i sposób prowadzenia działalności gospodarczej. Tworzą nowe modele biznesowe, umożliwiają przemysłowi zwiększenie wydajności, wyposażają pracowników w nowe umiejętności oraz wspierają obniżenie emisyjności naszej gospodarki. Sektor cyfrowy będzie też przyczyniać się do Europejskiego Zielonego Ładu zarówno jako źródło rozwiązań w zakresie czystej technologii, jak i przez obniżanie własnego śladu węglowego.

W strategii „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy” Komisja opisała swoją wizję, w jaki sposób Europa może zachować technologiczną i cyfrową suwerenność, a jednocześnie być światowym liderem cyfrowym. Zważywszy, że **skalowalność ma kluczowe znaczenie w gospodarce cyfrowej**, wzmocnienie jednolitego rynku cyfrowego wspomogłoby transformację Europy.

Europa musi też przyspieszyć inwestycje w badania i wykorzystanie technologii w takich obszarach jak sztuczna inteligencja, 5G oraz analityka danych i metadanych. W 2018 r. zaledwie jedna dziesiąta unijnych przedsiębiorstw zajmowała się analizą dużych zbiorów danych, a tylko jedna czwarta korzystała z usług w chmurze.

Zgodnie z *Europejską strategią w zakresie danych*⁴, przedstawioną ostatnio przez Komisję, Europa potrzebuje ram umożliwiających przedsiębiorstwom tworzenie, łączenie i wykorzystywanie danych w celu ulepszania produktów i konkurowania na arenie międzynarodowej w sposób zachowujący nasze wartości i szanujący prawa i prywatność wszystkich ludzi.

UE musi też **zwiększyć swój potencjał przemysłowy w zakresie krytycznej infrastruktury cyfrowej**. Pomyślne wprowadzenie dobrze zabezpieczonej i nowoczesnej sieci 5G w dużym stopniu ułatwi działalność przyszłych usług cyfrowych i odegra centralną rolę w fali danych przemysłowych. Europa musi inwestować już teraz, jeżeli chce przodować w tworzeniu sieci 6G.

---

⁴ COM(2020) 66 final.

W duchu przedsiębiorczości tej strategii przemysłowej **Europa musi łączyć siły, aby wspólnie dokonać tego, czego nie da się osiągnąć w pojedynkę**. Niedawne przykłady takiej współpracy pokazały potencjał i wartość tego podejścia. W Europie znajduje się obecnie jeden z trzech najszybszych na świecie superkomputerów i udało się odwrócić tendencję spadkową w dziedzinie mikroelektroniki.

Europa ma wszystko, czego potrzebuje, by być na czele w tym nowym wyścigu technologicznym. Musi przy tym wykorzystywać swoje atuty, w tym solidną bazę przemysłową, wysokiej jakości badania, pracowników z odpowiednimi umiejętnościami, dynamiczny ekosystem start-upów, dojrzałą infrastrukturę oraz wiodącą pozycję w korzystaniu z danych przemysłowych.

3. Podstawowe elementy transformacji przemysłowej Europy

Opisane powyżej trzy czynniki pokazują zakres transformacji, jaka czeka Europę. Na transformację sektora przemysłowego i wszystkich łańcuchów wartości, których jest częścią, potrzeba całego pokolenia. Ale w konkurencyjnym i dynamicznym środowisku nie ma czasu do stracenia. Następane pięć lat będzie miało decydujące znaczenie dla stworzenia warunków podstawowych, które umożliwią tę transformację.

Niniejsza strategia opiera się na zestawie fundamentalnych elementów transformacji przemysłowej w Europie. Niektóre z nich są odnowieniem lub rozwinięciem istniejących podejść do innowacji, inwestycji, standardów lub równych warunków działania. Inne uwzględniają potrzebę nowych metod pracy dla Europy – czy to w zakresie umiejętności czy też gospodarki o obiegu zamkniętym – aby wzmocnić jej przemysł przed dwojaką transformacją.

Te fundamentalne elementy odzwierciedlają fakt, że nie ma jednego doskonałego rozwiązania, lecz wszystkie są ze sobą powiązane i wzajemnie się wspierają. Są też odbiciem rzeczywistości, w której co prawda dużo można działać na poziomie UE, aby ułatwić dalsze działania i zagwarantować pewność, ale wiele decydujących czynników jest w rękach innych. Dlatego niezbędne będzie podejście partnerskie.

3.1 Stworzenie pewności dla przemysłu: pogłębiony i bardziej cyfrowy jednolity rynek

Dzięki naszemu wyjątkowemu jednolitemu rynkowi unijne przedsiębiorstwa mają przewagę, konkurując w skali globalnej. Zapewniając wspólną przestrzeń regulacyjną i skalę, jednolity rynek jest siłą napędową konkurencyjności i ułatwia integrację przedsiębiorstw dowolnej wielkości w europejskich i globalnych łańcuchach wartości.

Aby jednolity rynek mógł napędzać rozwój naszego przemysłu, konieczne jest wdrożenie i egzekwowanie właściwego prawodawstwa we wszystkich dziedzinach. Przyjęty w dniu dzisiejszym **plan działania dotyczący egzekwowania przepisów jednolitego rynku**⁵ zawiera konkretne propozycje wzmocnienia wspólnych działań w tym obszarze, w szczególności powołania Grupy Zadaniowej ds. Egzekwowania Przepisów Jednolitego Rynku. **Sprawozdanie w sprawie barier na jednolitym rynku**⁶ ukazuje potrzebę usuwania barier, z jakimi zmagają się przedsiębiorstwa podczas sprzedaży towarów lub – w jeszcze

⁵ Komunikat i towarzyszące mu sprawozdanie w sprawie określenia i usuwania barier na jednolitym rynku, COM(2020) 93 final.

⁶ Długofalowy plan działania na rzecz lepszego wdrażania i egzekwowania przepisów dotyczących jednolitego rynku, COM(2020) 94 final.

większym stopniu – świadczenia usług transgranicznych. Większa harmonizacja podatkowa, w szczególności wprowadzenie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych, pomogłaby usunąć jedną z najważniejszych barier napotykaną przez przedsiębiorstwa w prowadzeniu działalności transgranicznej.

Należy też dokonać przeglądu i aktualizacji prawodawstwa dotyczącego jednolitego rynku, aby zapewnić jego przydatność w epoce cyfrowej. W szczególności chodzi o rewizję unijnych przepisów w sprawie bezpieczeństwa produktów, wdrożenie europejskiej strategii w zakresie danych oraz przyjęcie aktu prawnego o usługach cyfrowych.

Niezbędne będzie również **podejście „MŚP dla MŚP”**. Coraz większa liczba młodych, zaawansowanych technologicznie MŚP może pomóc bardziej ugruntowanym firmom przemysłowym w dostosowaniu modeli biznesowych i wprowadzeniu nowych form pracy odpowiednich dla epoki cyfrowej. Ta sytuacja już stwarza nowe możliwości, dlatego należy wspierać przedsiębiorstwa typu start-up w budowaniu gospodarki platform. Nowym formom pracy muszą jednak towarzyszyć nowoczesne, ulepszone formy ochrony, w tym dla osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych.

Jednolity rynek zależy od solidnych, dobrze funkcjonujących systemów **standaryzacji i certyfikacji**. Pomagają one zwiększyć rozmiary rynków i gwarantują pewność prawa. Opracowywanie nowych norm i regulacji technicznych oraz zwiększony udział UE w międzynarodowych jednostkach normalizacyjnych będą niezbędne do wspierania konkurencyjności przemysłu.

UE musi też dopilnować, aby jej polityka w dziedzinie **własności intelektualnej** przyczyniała się do zachowania i wzmocnienia suwerenności technologicznej Europy oraz propagowała równe warunki działania w skali globalnej. Własność intelektualna pomaga ustalić wartość rynkową i konkurencyjność europejskich firm. To ich aktywa niematerialne i prawne, takie jak marki, wzory, patenty, dane, know-how i algorytmy. Inteligentna polityka w dziedzinie własności intelektualnej jest niezbędna, aby pomóc wszystkim przedsiębiorstwom rosnąć, tworzyć miejsca pracy oraz chronić i rozwijać to, co sprawia, że są wyjątkowe i konkurencyjne.

Niezależna unijna polityka konkurencji dobrze służy Europie, pomagając zapewnić równe warunki działania, pobudzając innowacje i oferując konsumentom większy wybór. Konkurencja ujawnia najlepsze cechy naszych przedsiębiorstw i sprawia, że mogą być konkurencyjne w skali globalnej. W szybko zmieniającym się świecie i w czasie, gdy Europa rozpoczyna poważną dwojaką transformację, powinniśmy zapewnić, aby reguły konkurencji były adekwatne do dzisiejszej rzeczywistości.

Z tego względu Komisja przeprowadza obecnie **przegląd unijnych ram konkurencji**. Bada, w jaki sposób stosowane są obowiązujące reguły konkurencji, zwłaszcza jeżeli chodzi o antymonopolowe środki zaradcze, a także czy przepisy regulujące porozumienia horyzontalne i wertykalne oraz obwieszczenia w sprawie definicji rynku wciąż są odpowiednie do założonych celów. Rozważy również, jak usprawnić wykrywanie przypadków i przyspieszyć prowadzenie dochodzeń. Komisja wykorzysta narzędzie badań sektorowych na nowych i wschodzących rynkach, które kształtują naszą gospodarkę i społeczeństwo.

Trwająca ocena kontroli połączeń oraz ocena adekwatności różnych wytycznych w sprawie pomocy państwa również stanowią część tego przeglądu. Zasady pomocy państwa zapewniają równe warunki działania w Europie, co pozwala uniknąć wyścigu subsydiów, a jednocześnie wspierać istotne cele leżące w interesie publicznym. Komisja zapewni, aby w 2021 r. zaczęły

obowiązywać **zmienione zasady pomocy państwa** w kilku priorytetowych obszarach, w tym energii i pomocy na ochronę środowiska.

Czas na rezultaty

- ⇒ **Plan działania dotyczący egzekwowania przepisów jednolitego rynku** oraz sprawozdanie w sprawie barier na jednolitym rynku, przyjęte w dniu dzisiejszym.
- ⇒ Ustanowienie **Grupy Zadaniowej ds. Egzekwowania Przepisów Jednolitego Rynku**, złożonej z przedstawicieli państw członkowskich i Komisji.
- ⇒ Przyjęta dziś **strategia MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy**.
- ⇒ **Ocena, przegląd, a w razie potrzeby dostosowanie unijnych reguł konkurencji**, od 2021 r., w tym trwająca ocena kontroli połączeń oraz ocena adekwatności **wytycznych w sprawie pomocy państwa**.
- ⇒ **Plan działania dotyczący własności intelektualnej** przewidujący ocenę potrzeby zaktualizowania ram prawnych, zapewnienie inteligentnego wykorzystania własności intelektualnej oraz skuteczniejszą walkę z kradzieżą własności intelektualnej.
- ⇒ **Dalsze działania w związku z europejską strategią w zakresie danych** mające na celu rozwój unijnej gospodarki opartej na danych, w tym otwarcie wspólnej europejskiej przestrzeni danych w określonych sektorach i łańcuchach wartości.
- ⇒ **Akt prawny o usługach cyfrowych** służący aktualizacji i wzmocnieniu ram prawnych jednolitego rynku usług cyfrowych.
- ⇒ Inicjatywa dotycząca **poprawy warunków pracy osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych**.

3.2 Utrzymanie równych warunków działania na świecie

Otwartość europejskiej gospodarki jest źródłem jej dobrobytu i konkurencyjności. Choć unijny przemysł jest wysoce zintegrowany w globalnych łańcuchach wartości i działa w skali globalnej, UE powinna poważnie traktować zagrożenia dla uczciwej konkurencji i handlu.

UE stara się utrzymać otwarte rynki, zawierając umowy handlowe z krajami lub regionami partnerskimi oraz działając na forach międzynarodowych na rzecz zasad, które będą służyć wszystkim. W dalszym ciągu musimy stosować skoordynowane europejskie podejście do zapewniania obopólnie korzystnego handlu i eliminować wszelkie bariery, które uniemożliwiają naszym przedsiębiorstwom uzyskanie odpowiedniego dostępu do innych rynków na świecie. W szczególności chodzi o zwalczanie systemów agresywnego planowania podatkowego, które są przyczyną nierównych warunków działania.

UE w pełni wykorzysta dostępne narzędzia mechanizmu ochrony handlu. Do połowy 2020 r. Komisja zbada najlepsze sposoby wzmocnienia mechanizmów i narzędzi antysubsydyjnych. Swoje wnioski przedstawi w **białej księdze w sprawie instrumentu dotyczącego subsydiów zagranicznych**, której przedmiotem będzie zakłócający wpływ zagranicznych subsydiów na jednolitym rynku. Następnie w 2021 r. przedłoży wniosek w sprawie instrumentu prawnego.

Zakłóceniom często towarzyszy brak **wzajemnego dostępu dla europejskich firm** do krajowych rynków zagranicznych przedsiębiorstw państwowych. W szczególności unijne rynki zamówień publicznych są w większości otwarte dla przedsiębiorstw z państw, w których unijne firmy są dyskryminowane lub wręcz napotykają zamknięte rynki. Dlatego w białej księdze poruszona zostanie także kwestia dostępu zagranicznych przedsiębiorstw

państwowych do rynków zamówień publicznych i finansowania unijnego. Aby rozwiązać problem braku wzajemności oraz zapewnić UE dalszą silną pozycję w negocjacjach, konieczne będzie szybkie porozumienie w sprawie proponowanego **instrumentu dotyczącego udzielania zamówień publicznych w kontekście międzynarodowym**.

Europejski przemysł nie powinien napotykać nieuczciwej konkurencji ze strony rywali, którzy stosują inne standardy lub zasady, na przykład w dziedzinie klimatu. Nowy **główny urzędnik ds. egzekwowania przepisów handlowych** działać będzie na rzecz poprawy przestrzegania i egzekwowania naszych umów handlowych, z czego składać będzie regularne sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu. Komisja proponuje, aby przestrzeganie postanowień porozumienia paryskiego było kluczowym elementem wszystkich przyszłych kompleksowych umów handlowych.

Wzmocnione kontrole celne są również niezbędne do zapewnienia zgodności przywożonych produktów z unijnymi zasadami.

Czas na rezultaty

- ⇒ Przyjęcie do połowy 2020 r. **białej księgi w sprawie instrumentu dotyczącego subsydiów zagranicznych**, której tematem będzie również dostęp zagranicznych podmiotów do zamówień publicznych i finansowania unijnego.
- ⇒ **Wzmocnienie globalnych zasad dotyczących subsydiów dla przemysłu** w Światowej Organizacji Handlu.
- ⇒ Szybkie przyjęcie **instrumentu dotyczącego udzielania zamówień publicznych w kontekście międzynarodowym**.
- ⇒ Przedstawienie w 2020 r. **planu działania w sprawie unii celnej** na rzecz wzmocnienia kontroli celnych, w tym wniosku ustawodawczego dotyczącego unijnego punktu kompleksowej obsługi, aby umożliwić w pełni cyfrowe odprawy celne na granicach.

3.3 Wspieranie przemysłu w przejściu na neutralność klimatyczną

W procesie transformacji prowadzącej do neutralności klimatycznej Europy niektóre sektory będą musiały ulec większej i bardziej radykalnej przemianie niż większość. Sektory energochłonne są dla europejskiej gospodarki niezbędne, a inne sektory są od nich uzależnione. Z tego względu priorytetem musi być modernizacja i dekarbonizacja sektorów energochłonnych.

Europejski Zielony Ład wyznacza cel tworzenia nowych rynków produktów o zamkniętym cyklu życia, które są neutralne dla klimatu, takich jak stal, cement i podstawowe chemikalia. Aby przeprowadzić tę zmianę, Europa potrzebuje nowych procesów przemysłowych i bardziej czystych technologii, obniżających koszty i zwiększających gotowość rynku.

Komisja będzie na przykład wspierać czyste przełomowe technologie prowadzące do **bezemisyjnej produkcji stali**. Fundusz innowacyjny unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji pomoże wykorzystać inne wielkoskalowe projekty innowacyjne w celu wspierania czystych produktów we wszystkich sektorach energochłonnych.

Nowa **strategia w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności** przyczyni się do lepszej ochrony ludzi i środowiska przez niebezpiecznymi chemikaliami i stanowić będzie zachętę dla sektora do innowacji i opracowywania bezpiecznych i zrównoważonych rozwiązań alternatywnych.

Europa musi też zająć się kwestią zrównoważoności wyrobów budowlanych oraz poprawić efektywność energetyczną i środowiskową aktywów budowlanych. Bardziej **zrównoważone środowisko zbudowane** będzie miało zasadnicze znaczenie dla transformacji Europy w kierunku neutralności klimatycznej.

W miarę wzrostu tempa transformacji Europa musi zapewnić, aby nie pozostawiać nikogo w tyle. Akt ustanawiający nowy **mechanizm sprawiedliwej transformacji**⁷ pozwoli uruchomić 100 mld euro na zapewnienie sprawiedliwej transformacji regionów wysoce uzależnionych od węgla podczas procesu przemiany ich przemysłu i gospodarki.

Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych we wszystkich gałęziach przemysłu będzie się opierać na zasadzie „**efektywność energetyczna przede wszystkim**” i będzie uzależnione od bezpiecznych i wystarczających dostaw energii ze źródeł niskoemisyjnych po konkurencyjnych cenach. Wymagać to będzie planowania i inwestycji w technologie, zdolności i infrastrukturę niskoemisyjnego wytwarzania energii. Potrzebować będziemy **bardziej strategicznego podejścia do sektorów energii ze źródeł odnawialnych**, takich jak energia morska, oraz do łańcucha dostaw takiej energii. Pozwoli to również zaspokoić zapotrzebowanie na znacznie większą ilość energii elektrycznej, związane z dwojaką transformacją. Do tego należy dołożyć starania o lepsze połączenie europejskich systemów elektroenergetycznych, aby zwiększyć bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej i włączyć do nich więcej odnawialnych źródeł energii.

Oznacza to między innymi konieczność bardziej efektywnego wykorzystywania wszystkich nośników energii, w tym energii elektrycznej, gazu i paliw ciekłych, przez łączenie różnych sektorów. Będzie to celem nowej strategii **inteligentnej integracji międzysektorowej**. W strategii tej Komisja nakreśli również swoją wizję **czystego wodoru**. Korzystanie z transeuropejskich sieci energetycznych również przyczyni się do przejścia na neutralność klimatyczną.

Szczególną uwagę należy zwrócić także na sektory zrównoważonej i inteligentnej mobilności. Mają one zarówno potencjał, jak i odpowiedzialność, aby uczestniczyć w dwojakiej transformacji, wspierać konkurencyjność przemysłową Europy i podnosić jakość sieci połączeń. Dotyczy to zwłaszcza przemysłu motoryzacyjnego, lotniczego i kosmicznego, kolejowego oraz stoczniowego, a także paliw alternatywnych oraz inteligentnej mobilności opartej na sieci.

Aby zapewnić unijnym sektorom mobilności zachowanie pozycji lidera na świecie pod względem technologii, niezbędne będzie utrzymanie czołowej pozycji w dziedzinie badań naukowych i innowacji, szybkie uruchomienie koniecznej infrastruktury oraz wprowadzenie solidnych środków zachęty, w tym w drodze zamówień publicznych. Cały łańcuch wartości tego sektora musi pomóc w kształtowaniu nowych międzynarodowych standardów bezpiecznej, zrównoważonej, dostępnej, zabezpieczonej i odpornej mobilności. **W kompleksowej strategii na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności** przedstawione zostaną kompleksowe środki mające pomóc w wykorzystaniu pełnego potencjału tego sektora.

Jeżeli na świecie utrzymają się różnice pod względem celów klimatycznych, Komisja w 2021 r. wystąpi z propozycją **mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂**, aby ograniczyć ryzyko ucieczki emisji gazów cieplarnianych,

---

⁷ COM(2020) 22 final.

przy pełnej zgodności z zasadami WTO. Działanie to powinniśmy wesprzeć przez wzmocnienie obecnych środków ograniczania ucieczki emisji.

Czas na rezultaty

- ↻ **Strategia inteligentnej integracji międzysektorowej.**
- ↻ **Wspólna europejska przestrzeń danych dotyczących energii** pozwoli wykorzystać potencjał danych w celu zwiększenia zdolności innowacyjnych sektora energetycznego.
- ↻ Uruchomienie **platformy sprawiedliwej transformacji**, aby zaoferować wsparcie techniczne i doradztwo regionom i sektorom w dużym stopniu uzależnionym od węgla.
- ↻ **Strategia UE na rzecz czystej stali** oraz **strategia w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności.**
- ↻ Przegląd **rozporządzenia w sprawie transeuropejskiej sieci energetycznej.**
- ↻ Strategia UE na rzecz **morskiej energii odnawialnej.**
- ↻ Kompleksowa strategia na rzecz **zrównoważonej i inteligentnej mobilności.**
- ↻ Inicjatywa dotycząca fali renowacji oraz **strategia na rzecz środowiska zbudowanego.**
- ↻ **Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂** w celu ograniczenia ucieczki emisji, w pełni zgodny z zasadami WTO.

3.4 Budowanie gospodarki o obiegu zamkniętym

Zgodnie z nową europejską strategią na rzecz wzrostu, której założeniem jest, by korzyści przeważały nad kosztami, przemysł europejski musi odgrywać wiodącą rolę w ekologicznej transformacji. Będzie to polegało na ograniczeniu śladu węglowego i materiałowego oraz uwzględnieniu kwestii obiegu zamkniętego we wszystkich sektorach gospodarki.

Aby to osiągnąć, musimy odejść od dotychczas stosowanego modelu polegającego na wykorzystywaniu zasobów naturalnych, aby tworzyć nowe produkty, które potem zużywamy i wyrzucamy. Musimy **zrewolucjonizować sposób, w jaki projektujemy, produkujemy, wykorzystujemy i wyrzucamy rzeczy**, przez stworzenie systemu zachęt dla przemysłu.

To podejście – w większym stopniu uwzględniające obieg zamknięty – zapewni czystszy i bardziej konkurencyjny przemysł przez ograniczenie wpływu na środowisko i rywalizacji o ograniczone zasoby oraz obniżenie kosztów produkcji. **Uzasadnienie biznesowe jest w tym przypadku równie przekonujące, jak względy środowiskowe i moralne.** Wprowadzenie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym we wszystkich sektorach i branżach przemysłu może przyczynić się do stworzenia 700 tys. nowych miejsc pracy w całej UE do 2030 r., w tym wielu miejsc pracy w MŚP.

UE ma już silną pozycję w tej dziedzinie i teraz powinna skupić się na wykorzystaniu swojej przewagi wynikającej z pozycji pioniera. W **nowym planie działania UE dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym**⁸ przedstawiono szereg środków, dzięki którym przemysł UE będzie mógł wykorzystać te możliwości.

Kluczowym elementem tego planu są nowe **ramy polityki zrównoważonych produktów** przewidujące ustanowienie zasad zrównoważoności dla wszystkich produktów, co przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności przemysłu europejskiego. Grupy produktów o dużym oddziaływaniu będą traktowane priorytetowo, a planowane działania obejmą: inicjatywę na

⁸ COM(2020) 98 final.

rzecz uniwersalnej ładowarki, inicjatywę dotyczącą urządzeń elektronicznych o zamkniętym cyklu życia, wymogi w zakresie zrównoważoności baterii oraz nowe środki w sektorze włókienniczym.

Plan działania zawiera również środki mające **wzmocnić pozycję konsumentów, aby odgrywali bardziej aktywną rolę w gospodarce o obiegu zamkniętym**. Konsumentom powinni otrzymywać wiarygodne i przydatne informacje, aby móc wybierać trwałe produkty nadające się do naprawy i ponownego użytku. Komisja zaproponuje, w jaki sposób można zwiększyć prawa konsumenckie i ochronę konsumentów, w tym przez prace nad „prawem do naprawy”, które ma przysługiwać konsumentom.

Organy publiczne, w tym instytucje Unii Europejskiej, powinny dawać przykład i wybierać produkty, usługi i roboty budowlane przyjazne środowisku. Dzięki **zielonym zamówieniom publicznym** organy te mogą pomóc pokierować procesem przejścia na zrównoważoną konsumpcję i produkcję. Komisja przedstawi propozycje nowych przepisów i wskazówek dotyczących proekologicznych zamówień publicznych.

Czas na rezultaty

- **Plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym** przyjęty wraz z niniejszą strategią, w tym nowe ramy polityki zrównoważonych produktów.
- **Nowe ramy regulacyjne dotyczące zrównoważonych baterii.**
- **Strategia UE dla sektora włókienniczego.**
- **Inicjatywa dotycząca urządzeń elektronicznych o zamkniętym cyklu życia**
- **Wzmocnienie pozycji konsumentów**, aby odgrywali aktywną rolę w gospodarce o obiegu zamkniętym, dzięki bardziej szczegółowym informacjom na produktach i skuteczniejszemu prawom konsumenckim.

3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej

W ciągu ostatnich pięciu lat wydatki przedsiębiorstw europejskich na badania i rozwój w ujęciu globalnym zmniejszyły się, natomiast wydatki na ten cel przedsiębiorstw z USA i Chin wzrosły. Kluczowym czynnikiem, który pomoże odwrócić tę tendencję, będzie odblokowanie inwestycji w innowacje, czemu towarzyszyć będzie wspólne określenie naszych priorytetów oraz uproszczenie procesu wprowadzania innowacji na rynek, aby osiągnąć korzyści skali. W ramach tych działań należy zapewniać zachęty MŚP i wspierać te przedsiębiorstwa w innowacyjności i wprowadzaniu pomysłów na rynek.

Światowy wyścig w realizacji dwojakiej transformacji coraz częściej będzie opierał się na pionierskich badaniach naukowych oraz wprowadzaniu zaawansowanych technologii. Kolejną erę przemysłową będzie cechowało przenikanie się świata fizycznego, cyfrowego i biologicznego. Jeżeli Europa pragnie przeprowadzić dwojakiej transformacji, jej strategia przemysłowa powinna być zarazem **strategią innowacji przemysłowej**.

Oznacza to również, że powinniśmy zwiększyć inwestycje w radykalne i przełomowe badania naukowe i innowacje oraz pogodzić się z porażkami, które będą im towarzyszyły. Dzięki temu będziemy się uczyć, dostosowywać, a w razie potrzeby zmieniać sposób działania, aby osiągać dalsze postępy. Musimy zmienić nasz sposób myślenia – zamiast niechęci do ryzyka powinniśmy wykazywać odporność na porażki. To podejście powinno być odzwierciedlone

we wszystkich obszarach, a **innowacja powinna stanowić nieodłączny element kształtowania naszej polityki**. W ramach prac nad lepszym stanowieniem prawa i prognozą strategiczną zapewnimy, aby nasze strategie sprzyjały innowacji.

Należy wezwać i zachęcić sektory przemysłowe do określenia własnych planów działania w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej lub przywództwa cyfrowego. Te cele będzie można zrealizować dzięki wysokiej jakości badaniom naukowym i umiejętnościom, przy wsparciu UE. Od uruchomienia Europejskiego Zielonego Ładu niektóre sektory już przyjęły to podejście. Strategia przewiduje wspólne projektowanie oraz wykorzystanie ducha przedsiębiorczości, dlatego też powinny jej towarzyszyć **partnerstwa publiczno-prywatne**, aby wspierać przemysł w opracowywaniu technologii, które ułatwią osiągnięcie założonych celów, podobnie jak udało się to w przypadku sojuszy sektorów przemysłu.

Europejska Rada ds. Innowacji, która stanie się w pełni operacyjna w 2021 r., również będzie dążyła do jak najlepszego wykorzystania solidnej bazy naukowo-badawczej w Europie. Określi ona technologie nowej generacji, przyspieszy ich komercyjne zastosowanie oraz ułatwi wykorzystywanie tych technologii w celu szybkiego rozwoju przedsiębiorstw typu start-up.

Jednolity rynek również ma do odegrania istotną rolę przez zachęcanie do innowacji, aby czerpać jak największe korzyści skali oraz jak najlepiej wykorzystać tempo i zakres zmian. Należy wspierać **innowacje i doświadczenia naukowe ukierunkowane na konkretne obszary**. Dzięki temu regiony będą mogły opracowywać i testować nowe rozwiązania wraz z MŚP i konsumentami, uwzględniając lokalne okoliczności, mocne strony i obszary specjalizacji. Aby umożliwić rozwój innowacyjnych modeli biznesowych, nowe technologie i rozwiązania mogłyby być testowane wraz z decydentami i organami regulacyjnymi.

Po przetestowaniu i ulepszeniu rozwiązania te można by wprowadzać na rynki europejskie i światowe, gwarantując UE wiodącą pozycję. Przydatną platformą, która może służyć realizacji tego celu, są **ośrodki innowacji cyfrowych** pełniące funkcję punktów kompleksowej obsługi dla przedsiębiorstw, umożliwiając im testowanie technologii.

Czas na rezultaty

- ⇒ Komunikat w sprawie **przyszłości badań naukowych i innowacji oraz europejskiej przestrzeni badawczej** w celu określenia nowego podejścia do innowacji i zapewnienia optymalnego wykorzystania budżetu UE.
- ⇒ Uruchomienie **partnerstw publiczno-prywatnych** w programie „Horyzont Europa”.

3.6 Nabywanie i zmiana kwalifikacji

Konkurencyjny przemysł jest zależny od zatrudniania i utrzymania wykwalifikowanej siły roboczej. Jako że dwójaka transformacja w Europie nabiera tempa, konieczne będzie zapewnienie, aby kształcenie i szkolenie za nią nadążały. Coraz ważniejsza będzie zatem kwestia udostępnienia uczenia się przez całe życie wszystkim zainteresowanym: tylko w nadchodzących pięciu latach 120 mln Europejczyków będzie musiało podnieść lub zmienić swoje kwalifikacje zawodowe.

To pokazuje, jak ważne dla dwójakiej transformacji są umiejętności oraz jakie możliwości mogą one stwarzać dla społeczeństwa. Przewiduje się, że przejście na gospodarkę niskoemisyjną doprowadzi do stworzenia ponad 1 mln miejsc pracy do 2030 r., natomiast już teraz w Europie dostępnych jest 1 mln ofert pracy dla ekspertów ds. technologii cyfrowej. Jednocześnie 70 % przedsiębiorstw wskazuje, że odwleka swoje inwestycje, ponieważ nie jest w stanie znaleźć pracowników o odpowiednich umiejętnościach.

Digitalizacja, automatyzacja oraz postęp w rozwoju sztucznej inteligencji będą wymagały od pracowników przemysłu niespotykanej dotąd zmiany umiejętności. Nabywanie nowych kwalifikacji zawodowych i przekwalifikowywanie powinny stanowić ważną część naszej społecznej gospodarki rynkowej. Nasze systemy **szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego** powinny kształcić większą liczbę naukowców, inżynierów i techników, których potrzebuje rynek pracy. Zapotrzebowanie unijnego rynku pracy można również pokrywać dzięki przyciągnięciu umiejętności i talentu z zagranicy.

W globalnym wyścigu o talenty Europa powinna zwiększyć inwestycje w umiejętności, a uczenie się przez całe życie powinno stać się powszechnym sposobem zdobywania wiedzy. Będzie to wymagało wspólnych działań przemysłu, państw członkowskich, partnerów społecznych i innych zainteresowanych stron w ramach nowego **paktu na rzecz umiejętności**, który ma przyczynić się do podnoszenia lub zmiany kwalifikacji oraz odblokować publiczne i prywatne inwestycje w siłę roboczą. Pakt będzie skupiał się na sektorach o wysokim potencjale wzrostu dla Europy oraz na sektorach przechodzących najbardziej znaczące zmiany. **Europejski obszar edukacji** również będzie wspierał te wysiłki.

Zasadnicze znaczenie ma także zapewnienie równowagi między kobietami i mężczyznami pracującymi w przemyśle. Obejmuje to między innymi zachęcanie kobiet do studiowania nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki, obierania ścieżki zawodowej w obszarze technologii oraz inwestowania w umiejętności cyfrowe, co ma poprawić równowagę płci pod względem zakładania przedsiębiorstw i kierowania nimi.

Czas na rezultaty

- ↗ Aktualizacja **Europejskiego programu na rzecz umiejętności** w 2030 r., w tym zalecenia w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego.
- ↗ Ogłoszenie **Europejskiego paktu na rzecz umiejętności**.
- ↗ Komunikat w sprawie ram strategicznych **Europejskiego obszaru edukacji**.
- ↗ **Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej**.
- ↗ **Wdrożenie europejskiej strategii na rzecz równouprawnienia płci**, przyjętej w marcu 2020 r.

3.7 Inwestowanie i finansowanie transformacji

Wiele przyszłych programów UE, takich jak „Horyzont Europa”, „Cyfrowa Europa”, Program na rzecz jednolitego rynku, fundusz innowacyjny, InvestEU, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Obronny i program kosmiczny Unii Europejskiej, jak również wszystkie europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne przyczynią się do promowania konkurencyjności przemysłu UE. Zasadnicze znaczenie dla przyszłości naszego przemysłu ma szybkie porozumienie w sprawie kolejnego budżetu wieloletniego.

W obecnych czasach charakteryzujących się presją na budżet publiczny potrzebujemy nowych sposobów odblokowania inwestycji prywatnych. Należą do nich między innymi: wykorzystanie dźwigni finansowej oraz łączenie środków unijnych ze środkami państw członkowskich i innych partnerów instytucjonalnych, jak również włączenie inwestorów prywatnych. InvestEU i plan inwestycyjny na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu ułatwią odblokowanie inwestycji prywatnych tam, gdzie jest to potrzebne. Ważną rolę będzie odgrywał Europejski Bank Inwestycyjny oraz krajowe banki prorozwojowe.

Uruchamianie inwestycji prywatnych i środków publicznych jest szczególnie ważne w obszarach, w których występują niedoskonałości rynku, zwłaszcza przy szeroko zakrojonym wprowadzaniu technologii innowacyjnych. Do sprawdzonych narzędzi w tym obszarze należą **ważne projekty stanowiące przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania** (projekty IPCEI). Państwa członkowskie mogą wykorzystywać IPCEI do łączenia zasobów finansowych, szybkiego działania oraz kojarzenia właściwych podmiotów w ramach kluczowych łańcuchów wartości. Projekty IPCEI są katalizatorem inwestycji i umożliwiają państwom członkowskim transgraniczne finansowanie projektów w zakresie innowacji na dużą skalę w przypadku wystąpienia niedoskonałości rynku. W oparciu o niedawne doświadczenia z IPCEI Komisja zbada, w jaki sposób można połączyć krajowe i unijne instrumenty, aby przyciągnąć inwestycje w całym łańcuchu wartości, przy pełnym poszanowaniu odpowiednich przepisów finansowych i reguł konkurencji.

Aby ułatwić optymalne wykorzystanie tego instrumentu, w 2021 r. Komisja przyjmie **zmienione zasady pomocy państwa dla projektów IPCEI**. Przegląd tych zasad ma na celu wyjaśnienie warunków, w jakich prowadzone przez państwa członkowskie projekty w kluczowych sektorach mogą być realizowane terminowo i w sposób sprzyjający konkurencji. Przegląd powinien również ułatwić pełne uczestnictwo MŚP w przyszłych projektach IPCEI.

Konieczne będzie również wprowadzenie zachęt dla inwestycji na rzecz konkurencyjnej zrównoważoności w całym systemie finansowym. Znaczącym krokiem w tym kierunku jest niedawne porozumienie w sprawie **systematyki UE dotyczącej zrównoważonego rozwoju** oraz **prawo o klimacie**⁹ mające zwiększyć pewność prawa.

W oparciu o te działania w odnowionej strategii na rzecz zrównoważonego finansowania określone zostaną jasne zasady dla inwestorów, aby zachęcić ich do realizowania zrównoważonych inwestycji. W ramach trwających prac nad pogłębieniem unii gospodarczej i walutowej przygotowujący przez Komisję nowy **plan działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych** obejmie między innymi inicjatywę na rzecz wzmocnienia wewnątrzunijnej ochrony inwestycji oraz wysiłki w celu odblokowania bardziej zróżnicowanych źródeł finansowania dla przedsiębiorstw europejskich, w szczególności MŚP. Strategia finansów cyfrowych ułatwi wprowadzenie innowacji w sektorze usług finansowych, aby przyczynić się do rozpowszechniania nowych usług i modelu biznesowego oraz uwzględnić nowe zagrożenia.

---

⁹ COM(2020) 80 final.

Czas na rezultaty

- ⇒ Współpraca z Parlamentem i Radą, aby zapewnić szybkie przyjęcie i wykonanie **kolejnego wieloletniego budżetu**.
- ⇒ Rozważenie możliwości skoordynowanych inwestycji państw członkowskich i przemysłu w postaci nowych **projektów IPCEI** oraz możliwych działań następczych w związku z pierwszymi projektami IPCEI dotyczącymi baterii i mikroelektroniki.
- ⇒ Przegląd **zasad pomocy państwa dotyczących projektów IPCEI**, w tym projektów z zakresu transformacji energetycznej.
- ⇒ **Odnowiona strategia zrównoważonego finansowania**.
- ⇒ **Nowa strategia finansów cyfrowych**.
- ⇒ **Plan działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych** w 2020 r. obejmujący środki wspierające integrację rynków kapitałowych i większe możliwości finansowania dla obywateli i przedsiębiorstw.

4. Wzmocnienie przemysłowej i strategicznej autonomii Europy

Istotą strategicznej autonomii Europy jest ograniczenie zależności od innych w zapewnieniu najbardziej nam potrzebnych: krytycznych surowców i technologii, żywności, infrastruktury, bezpieczeństwa i innych obszarów o strategicznym znaczeniu. Dzięki nim przemysł europejski może też rozwijać własne rynki, produkty i usługi, które pobudzają konkurencyjność.

Europa prosperuje dzięki otwartemu otoczeniu inwestycyjnemu, które umożliwia innym inwestowanie w konkurencyjność Europy. Należy jednak przyjąć bardziej strategiczne podejście do zagrożeń związanych z inwestycjami zagranicznymi. **Ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych**¹⁰, które zaczną w pełni obowiązywać w październiku 2020 r., będą chroniły interesy Europy pod względem bezpieczeństwa i porządku publicznego. Komisja przedstawi wnioski w celu dalszego wzmocnienia tego instrumentu.

Transformacja cyfrowa, bezpieczeństwo i przyszła suwerenność technologiczna Europy zależą od naszej **strategicznej infrastruktury cyfrowej**. Oprócz niedawnych prac Komisji w obszarze sieci 5G i cyberbezpieczeństwa UE opracuje infrastrukturę komunikacji kwantowej, zaprojektowaną w celu stworzenia w ciągu następnych 10 lat certyfikowanej bezpiecznej infrastruktury typu „end-to-end” w oparciu o koncepcję kwantowej dystrybucji klucza, aby chronić najważniejsze zasoby cyfrowe UE i jej państw członkowskich.

UE będzie również wspierała rozwój kluczowych technologii wspomagających, które mają strategiczne znaczenie dla przyszłości przemysłu w Europie. Technologie te obejmują między innymi robotykę, mikroelektronikę, infrastrukturę obliczeń wielkiej skali i chmury danych, blockchain, technologie kwantowe, fotonikę, biotechnologię przemysłową, biomedycynę, nanotechnologie, produkty lecznicze, materiały i technologie zaawansowane.

Europejskie sektory **obronności i technologii kosmicznych** mają zasadnicze znaczenie dla przyszłości Europy. Rozdrobnienie przemysłu obronnego stawia jednak pod znakiem zapytania zdolność Europy do zbudowania krytycznych zdolności obronnych nowej

¹⁰ Rozporządzenie (UE) 2019/452.

generacji. Braki w tym zakresie ograniczyłyby suwerenność strategiczną Unii oraz jej zdolność do pełnienia funkcji podmiotu zapewniającego bezpieczeństwo.

Europejski Fundusz Obronny będzie wspierał budowę zintegrowanej bazy przemysłu obronnego w UE. Za pośrednictwem Funduszu realizowane będą inwestycje w ramach europejskich łańcuchów wartości w zakresie przemysłu obronnego; ponadto Fundusz ułatwi współpracę transgraniczną i będzie wspierał rozwój otwartych i dynamicznych łańcuchów dostaw obejmujących MŚP i nowych uczestników rynku. Fundusz będzie również wspierał technologie przełomowe, umożliwiając przedsiębiorstwom podejmowanie większego ryzyka. Zachowanie spójności z innymi inicjatywami w obszarze obronności będzie miało kluczowe znaczenie.

Technologie, dane i usługi kosmiczne mogą wzmocnić bazę przemysłową Europy przez wspieranie innowacyjnych produktów i usług, w tym wprowadzanie zaawansowanych innowacyjnych technologii.

Przemysł obronny i przemysł kosmiczny muszą sprostać bezprecedensowej globalnej konkurencji w zmieniającym się kontekście geopolitycznym i stoją przed nowymi możliwościami związanymi z pojawieniem się szybko rozwijających się technologii oraz nowych podmiotów na rynku. Dążąc do **synergii między przemysłem cywilnym, kosmicznym i obronnym** w programach UE, Unia będzie skuteczniej wykorzystywała zasoby i technologie oraz tworzyła korzyści skali.

Dzięki transformacji przemysłu europejskiego w kierunku neutralności klimatycznej zależność od paliw kopalnych może ustąpić miejsca zależności od surowców nieenergetycznych, których dużą część pozyskujemy za granicą i w przypadku których obserwuje się nasilenie globalnej konkurencji. Zależność tę można ograniczyć przez zwiększenie recyklingu i wykorzystania surowców wtórnych.

Prognozuje się, że popyt na **surowce** podwoi się do 2050 r., dlatego też zróżnicowanie źródeł zaopatrzenia jest kluczowe dla zwiększenia bezpieczeństwa dostaw w Europie. Surowce krytyczne mają zasadnicze znaczenie również dla rynków w takich obszarach jak: elektromobilność, baterie, energia ze źródeł odnawialnych, produkty lecznicze, przemysł lotniczy i kosmiczny, obronność i aplikacje cyfrowe.

Równie ważny dla bezpieczeństwa i autonomii Europy w dzisiejszym świecie jest dostęp do wyrobów medycznych i produktów leczniczych. Przedstawiona zostanie **nowa strategia farmaceutyczna UE** skupiająca się na dostępności, przystępności cenowej, zrównoważonym charakterze i bezpieczeństwie dostaw produktów leczniczych. Ostatnie wydarzenia związane z pojawieniem się w 2019 r. epidemii koronawirusa (COVID-19) uwypukliły potrzebę podjęcia odpowiednich działań.

Czas na rezultaty

- **Działania następcze w związku z komunikatem w sprawie sieci 5G¹¹ i zaleceniem w sprawie cyberbezpieczeństwa sieci 5G¹².**
- **Plan działania na rzecz synergii między przemysłem cywilnym, obronnym i kosmicznym, w tym na szczeblu programów, technologii, innowacji i przedsiębiorstw typu start-up.**

¹¹ COM(2020) 50 final.

¹² C(2019) 2335 final.

- ⇒ **Nowa strategia farmaceutyczna UE** w 2020 r. obejmująca działania w celu zabezpieczenia dostaw i zapewnienia innowacji dla pacjentów.
- ⇒ Plan działania w sprawie **surowców krytycznych** obejmujący wysiłki w celu zacieśnienia partnerstw międzynarodowych w zakresie dostępu do surowców.

5. Budowanie powiązań: podejście do zarządzania oparte na partnerstwie

Przemysł europejski musi wykorzystać swoje wyjątkowe właściwości i mocne strony: swoją integrację w ramach łańcuchów wartości w wymiarze transgranicznym, swoją różnorodność, tradycje i ludzi. Wraz z przyspieszeniem dwójakiej transformacji i nasileniem się globalnej konkurencji przemysł Europy również ulega przekształceniu. Częścią tego procesu jest zacieśnienie powiązań między różnymi produktami i usługami we wszystkich sektorach.

Oprócz skupienia się na konkretnych technologiach Europa powinna również przyjrzeć się możliwościom i wyzwaniom, przed którymi stoją **ekosystemy przemysłowe**. Te ekosystemy obejmują wszystkie podmioty działające w ramach łańcucha wartości: od najmniejszych przedsiębiorstw typu start-up po największe spółki, od środowiska akademickiego po ośrodki badawcze, od usługodawców po dostawców. A każdy z nich ma swoje specyficzne cechy.

W oparciu o prace przemysłowego okrągłego stołu wysokiego szczebla „Przemysł 2030”, forum strategicznego ds. projektów IPCEI i innych podmiotów, Komisja będzie regularnie analizowała różne ekosystemy i oceniała **zróżnicowane zagrożenia i potrzeby przemysłu**, rozpoczynając dwójaką transformację w coraz bardziej konkurencyjnym świecie. Zbada różne kwestie obejmujące między innymi umiejętności w zakresie badań naukowych i innowacji, rolę MŚP i dużych przedsiębiorstw, jak również wszelką presję z zewnątrz lub uzależnienie od czynników zewnętrznych.

Przy sporządzaniu analiz Komisja będzie ściśle współpracowała z pluralistycznym i otwartym **forum przemysłowym** skupiającym przedstawicieli przemysłu, w tym MŚP, dużych przedsiębiorstw, partnerów społecznych, badaczy, jak również państw członkowskich i instytucji Unii. W razie potrzeby wzywani będą eksperci z konkretnych sektorów, którzy będą dzielili się swoją wiedzą.

Działania te mogą wykazać, że niektóre ekosystemy – ze względu na swój specyficzny charakter lub potrzeby – będą wymagały specjalnego, dostosowanego wsparcia. Wsparcie to może polegać na działaniach regulacyjnych, odblokowaniu finansowania lub optymalnym wykorzystaniu instrumentów ochrony handlu. Może ono następnie przybrać formę **specjalnego zestawu środków**. Postępy będą monitorowane w sposób ciągły, we współpracy z Parlamentem Europejskim i Radą.

Jeżeli stwierdzona zostanie taka konieczność, stosownym środkiem może być przyjęcie podejścia opartego na **sojuszach przemysłowych**. Korzyści płynące z sojuszy zaobserwowano już w obszarze baterii, tworzyw sztucznych i mikroelektroniki. Dzięki europejskiemu sojuszowi na rzecz baterii UE uzyskała pozycję lidera przemysłu w tej kluczowej technologii. Sojusze mogą kierować pracami i pomóc w finansowaniu projektów na większą skalę, wywołujących pozytywne skutki uboczne w całej Europie, przy wykorzystaniu wiedzy MŚP, dużych przedsiębiorstw, badaczy i regionów w celu usunięcia barier dla innowacji i poprawy spójności polityki.

Czysty wodór to doskonały przykład sektora, w którym sojusz może zapewnić rzeczywistą wartość dodaną. Sektor ten ma charakter radykalny i wymaga silniejszej koordynacji w całym

łańcuchu wartości. W tym duchu Komisja proponuje wkrótce ustanowienie nowego **Europejskiego Sojuszu na rzecz Czystego Wodoru**, w ramach którego inwestorzy będą mogli współpracować z partnerami rządowymi, instytucjonalnymi i przemysłowymi. Sojusz będzie opierał się na dotychczasowych działaniach w celu określenia potrzeb technologicznych, możliwości inwestycyjnych oraz barier regulacyjnych i ułatwień. Przyszłe sojusze powinny również **obejmować niskoemisyjne gałęzie przemysłu, przemysłowe chmury obliczeniowe i platformy przemysłowe oraz surowce**.

Czas na rezultaty

- ⇒ W oparciu o pomyślane rozwiązania w zakresie sojuszy sektorów przemysłu ustanowiony zostanie **Europejski Sojusz na rzecz Czystego Wodoru**. Następnym w kolejności mógłby być sojusz na rzecz niskoemisyjnych gałęzi przemysłu, sojusz na rzecz przemysłowych chmur obliczeniowych i platform przemysłowych oraz sojusz na rzecz surowców.
- ⇒ Komisja przeprowadzi szczegółowe badanie i **analizę potrzeb przemysłu** oraz **określi ekosystemy wymagające podejścia dostosowanego do ich potrzeb**.
- ⇒ Aby wspierać te działania, najpóźniej we wrześniu 2020 r. powstanie pluralistyczne i otwarte **forum przemysłowe**.

6. Podsumowanie

W niniejszej strategii określono podstawy polityki przemysłowej, która będzie wspierać dwojaką transformację, poprawi konkurencyjność przemysłu UE w skali globalnej oraz zwiększy strategiczną autonomię Europy.

Ze względu na istotne skutki społeczne planowanych zmian zasadnicze znaczenie będzie miał dialog z partnerami społecznymi i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego. Wszystkie zainteresowane podmioty nadal spotykać się będą podczas **Dni Przemysłu** – ważnego wydarzenia organizowanego przez Komisję każdego roku. Komisja proponuje, aby prezydencje Rady i zainteresowane państwa członkowskie organizowały Dni Przemysłu w swoich krajach.

Komisja będzie dążyła do zwiększenia odpowiedzialności politycznej za tę strategię, sugerując włączenie kwestii postępów w jej realizacji jako stałego punktu do porządku obrad na posiedzeniach Rady ds. Konkurencyjności i Parlamentu Europejskiego. Postępy będą mierzone na podstawie regularnego monitorowania realizacji strategii i analizy zestawu kluczowych wskaźników efektywności.

Jedynie dzięki wspólnemu zaangażowaniu UE, jej państw członkowskich i regionów, przemysłu, MŚP i wszystkich innych zainteresowanych stron w odnowione partnerstwo Europa będzie mogła w pełni czerpać korzyści z transformacji przemysłowej. Posiedzenie Rady Europejskiej w marcu 2020 r. stanowi okazję do promowania tego odnowionego partnerstwa na podstawie wspólnej wizji i wspólnych celów.